

Maršal Blücher se piše Vazil Gurov

Iz zgodovine skrivnostnega rdečega maršala in njegovega delovanja

Čeprav je japonsko-sovjetska napetost zaradi gričevja okoli Cankufenga že precej odneha, vendar osebnost sovjetskega vrhovnega poveljnika v vzhodni Sibiriji še vedno vea kot zanimiva. Blücherjeva osebnost je sploh že ves čas predmet splošnega zanimanja. Že v imenu samem se zapadeno nekaka skrivnost. Dolgo časa so se namreč elišali glasovi, češ da je rdeči maršal na Daljnem vzhodu prav za prav nekdanji nemški častnik, ki rajši služi sovjetom, kakor pa svoji nemški domovini. Rekli so, da je ta maršal potomec stare pruske plemeniške rodovine, ki je Nemčiji in Prusiji dala generala Blücherja, velikega zopernika Napoleona Velikega. Dandanes pa je rodovina rdečega maršala dognana.

Ta veliki rdeči vojskovodja se ni vedno pisal Blücher, marveč je nekdanji nosil docela rusko ime. Po svoji rodovini se piše Gurov in so mu pri kretu leta 1889. dali ime Vazil, po kretnem imenu svojega očeta pa je Konstantinovič. Pisal se je torej Vazil Konstantinovič Gurov. Njegov oče je bil delavec v neki vasi blizu Kazana. Tamkaj je tudi hodil v ljudsko šolo. Ko jo je dokončal, so ga dali učiti se ključavničarstva, nakar je postal delavec v tovarni vagonov. Tamkaj je organiziral socialistične delavce ter je bil leta 1910. zaradi stavke obsojen na 2 leti in 8 mesecev ječe.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je služil v carski armadi kot navaden vojak ter se je kmalu povzpela za podčastnika. Kot podčastnik, dasi je bil poprej rdeč socialist, se je s svojo drznostjo in pogumom odlikoval, da mu je poveljnik njegove čete dal v šali naziv »Blücher moje čete«. Ta sicer šalivi naziv je bil za carskega podčastnika velika vojaška pohvala, ki je pomenila, da dečko v malem ni nič manj drzen in udaren kakor je bil pruski general v velikem. Zaradi tega se je Gurov rad dal še v naprej tako imenovati. Ko je bil ranjen, je dal svoji četi slovo ter je romal v bolnišnico. Ko so ga tamkaj ozdravljene odpustili, so ga poslali delat v municijske tovarne, kjer pa je pridržal svoje prideto ime »Blücher«. Tako je Blücher doživel v tovarni začetek ruske revolucije. Član komunistične stranke je bil že leta 1916. Po marčni revoluciji so ga leta 1917. zopet poslali k polku, kjer je bil takoj izvoljen v polkovni svet, nakar je kmalu postal komisar v bojnih pohodih zoper bele carske čete. Pozneje je postal celo predsednik revolucijskega odbora v CeljabinSKU ter predsednik tamonjne posadke.

Povsod, kamor je bil poslan, se je odlikoval s svojo vojaško odločnostjo ter sposobnostjo. Tako je leta 1921. postal že vrhovni poveljnik vojnega sveta na Daljnem vzhodu. A leta 1924. je bil pod imenom »Galen« poslan za vojaškega svetovalca kitajski narodni vladi v Kanton, kjer je naglo organiziral rdečo kitajsko armado. Pozneje je postal Cankajskov svetovalec in je pomagal voditi njegove operacije. Pri tem svojem delu pa je vedno imel pred očmi koristi komunizma, kar pa je Cankajšek skoraj opazil. Zaradi tega je postal do tega ruskega svetovalca nezaupen ter ga je začel strogo nadzorovati. Blücher je zaradi tega skušal pobegniti poprej, preden bi se mu kaj hujšega zgodilo. Preobleden je nazadnje srečno pobegnil Cankajšku ter je skozi Mongolijo srečno ušel v Sovjetijo. Tukaj je zopet sprejel svoje, visoke vojaške časte in službe.

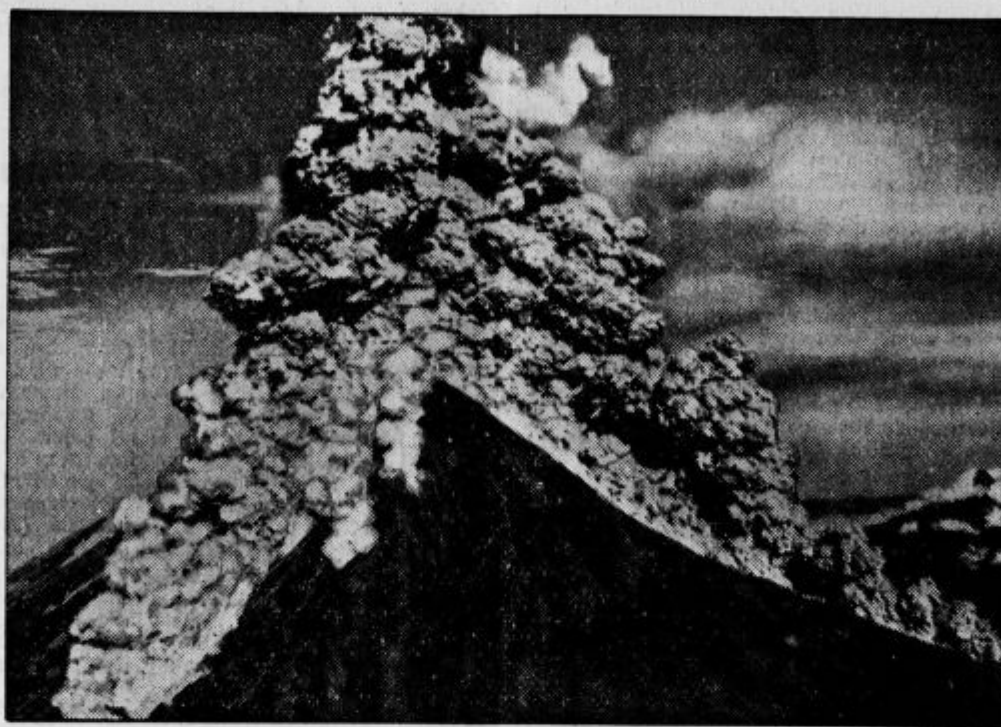
Ko so se zadeve na Daljnem vzhodu začele zaostrevati, mu je Stalin, ki je Blücherju neomejeno zaupal, naročil, naj na Daljnem vzhodu postavi docela novo in neodvisno rusko armado. Tukaj je Blücher še pokazal ves svoj veliki organizacijski in poveljniški talent. V kratkem je postavil na noge močno, moderno oboroženo in dobro izvežbano

armado, ki je štela 300.000 mož. Moderno je preuredil tamkajšnje utrdbe, preuredil tudi Vladivostok v nezavzetno trdnjavo, ki se lahko uspešno brani tudi s suhozemske strani. Na mandžurski meji je napravil tako utrjen trdnjaveški pas, ki v ničemer ne zaostaja za glasovito Maginotovo črto v Franciji. Najvažnejše pa je, da se je Blücherju posrečilo tamkaj v kratkem času zgraditi moderno vojno industrijo, ki docela izpolnjuje svoje naloge ter Blücherjevo armado na suhem, na morju in v zraku zalaga z vsem, česar ta armada potrebuje. Zato je vzhodnosibirska armada postala neodvisna od sibirske železnice, ki bi jo sicer Japonci mogli močno pokvariti ter tako za dalj časa zavreti dovoz iz evropske Rusije. Udarlost te armade je baje zadnje čase nekoliko trpela, ker je tudi tukaj Stalin začel čistiti in je s tem disciplino močno

razrahljal. Vendar je ta armada v rokah takega moža resen nasprotnik vsakomur.

Nekateri so trdili, da je Blücher zadnje čase izgubil Stalinovo zaupanje. Vendar se te govorice doslej nikjer niso potrdile. Vendar je verjetno, da se kaj takega utegne še zgoditi, ker bi Stalin utegnil postati ljubosumen na Blücherja, katerega rusko ljudstvo močno časti ter ga kar obožuje, saj vidijo v njem enega tistih redkih sposobnih generalov, ki so Rusom še ostali, ko so vsi drugi šli pod rabljevo sekiro.

Tudi evropski vojaški strokovnjaki so polni hvale in priznanja Blücherju, ki je po njihovi sodbi upoštevanja vreden vojak in med največjimi glavami današnje sovjetske Rusije. Zato tudi ni čuda, če se Japonci tako obotavljajo. Ko bi se ne bali, kdaj bi bili že sprožili vojsko.

Ognjenik Mayon na Filipinih je meseca junija začel bruhati. Kamenje in lavo je metalo več sto metrov visoko. Slika je iz večje daljave posnelo ameriško vojno letalo

Medvedi in sloni ušli iz cirkusa

V malem finskem mestecu Deinjoki je majhen potujoč cirkus dajal svoje predstave. Nekega večera preteklega tedna, ko so ljudje pravkar prišli v cirkus k predstavi, pa je nad mestom završal velikanski vihar. Zračni vrtnec je zaplesal zlasti okoli cirkusa in njegovega šotora. Vihar je prihrumel tako naglo, da usluženci niso mogli spraviti na varno šotorne strehe in kletki, ki so bile v njih živali. V nekaj minutah je vihar podr šotor, da je streha padla na gledalce. Dasi je nastala tema, vendar se ni ljudem nič zgodilo, ker so bili mirni in ni bilo panike med njimi.

Pač pa so se na vso moč splašale zveri, ki so bile v kletkah. Najhuje so se prestrašili sloni, ki so bili ravno vpreženi v voz, ki je bila na njem kletka z medvedi. Ropot in vihra okoli njih jih je

nagnala z vpreženim vozom vred venkaj na prosto, nakar so zdivjali po cestah. Na vogalu neke hiše se je voz s kletko prevrnil in kletka se je razbila. Tako sta oba medveda, ki sta bila v tisti kletki, bila na mah prosta ter sta ušla. K sreči pa je kletka, v kateri je bil lev, ostala nepoškodovana. Ker je med tem vihar zunaj še vedno na vso moč divjal, se živali niso mogle pomiriti. Tako sta oba medveda divjala po mestu in okolici.

Eden izmed obeh medvedov je na svojem begu srečal 15 letnega fanta, ga pograbil ter ga na mestu umoril. Napadel je tudi mlado žensko, katero je močno poškodoval, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. S sloni vred so nazadnje tudi medvedje izginili v bližnji gozd. Ko je čez kake četrte ure vihar prenehal, je bil cirkus docela uničen. Vojstvo je bilo takoj poslano na pogon za zvermi. Se tisto noč so preiskali tamkajšnji gozd, da bi čimprej zajeli pobežle zveri. Kmalu so našli na oba medveda, ki pa sta bila pobesneta ter sta napadla vsakogar, ki se jima je skušal približati. Zato so vojaki morali začeti streljati ter so obe dragoceni živali ubili.

Drugi dan so nadaljevali lov za sloni. Sloni so v divjem strahu bežali kar vse vprek ter mandrali pod seboj vse, kamor so stopili. Tako so lomastili po neznanih jim finskem gozdu. Vojstvo in lovi so cele ure šli za njihovo sledjo, pa jih nikjer niso mogli dohiteti. Že so mislili, da bodo nazadnje morali tudi slone postreliti, kar bi mali cirkus docela uničil. Nazadnje pa so ob lepem soncu našli slone, ki so mirno počivali sredi male jase v gozdu ter se pasli. Ko so zagledali ljudi, niso pobesneli, kakor poprej medvedje, marveč so mirno ležali. Ko se jim je približal njihov etrežaj in krotilec, so se ga celo na vso moč razveselili ter začeli glasno trobiti. Nato so se mirno dali odvesti nazaj k svojemu vozu, nakar so nadaljevali svoje delo.

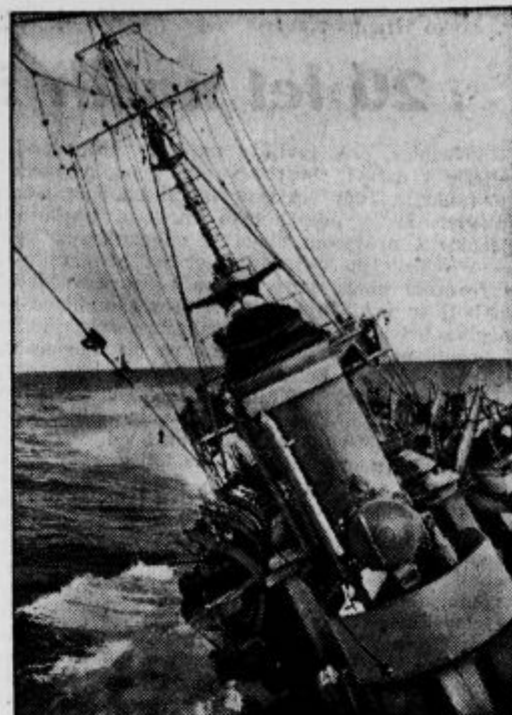
Cirkus pa ima kljub temu silno škodo, ker je izgubil dresirane medvede in pa šotor cirkusa, ki je zelo drag, je uničen.

Chamberlainova žena pravi, da ne!

Pred kratkim se je angleški ministrski predsednik Chamberlain s svojo družino odpeljal v škotske gore, da bi tamkaj preživel kratke dni svojega dopusta v miru in počitku. Ker pa so te mesece razmere v Evropi precej napete, so v ministrskem predsedstvu mislili, da bi bilo prav, ko bi iz ministrstva napeljali telefon naravnost v predsednikovo poletno hišo na Skotekem, da bi ga mogli takoj telefonično obveščati, če bi se kaj ne navadnega zgodilo. Chamberlain sam je bil s tem zadovoljen in vse je bilo že dogovorjeno, kako bodo uredili, ko je za svar zvedela lady Chamberlain, predsednikova žena, ki je kratkoma rekla, da iz te moke ne bo kruha: »Nak, tega pa nikakor ne bom trpela v svoji hiši! Če nam hočete naprtiti v hišo kar telefon, ostanem rajši z možem v Londonu. Na počitnice gremo pač zato, da bo mož imel mir.« In Chamberlain se je nasmehnil ter se ženi udal. Prijateljem pa je sporočil, da s telefonom ne bo nič: »Doma namreč nisem jaz šef! In mu je ženina odločnost še močno ugajala, saj je vedel, da je to bilo le v skrb za njegovo zdravje.

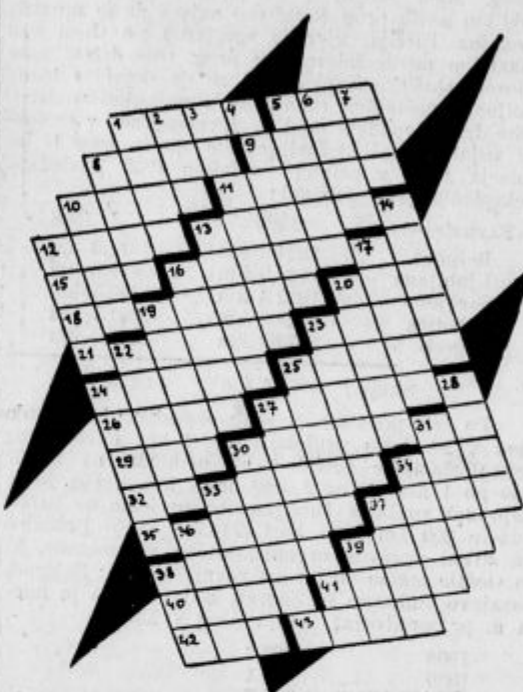
Olje iz kavinih zrn

Še pred nekaj leti smo ogorčeni brali, kako v Braziliji mečejo v morje cele ladje kavinih zrn, ker je cena za kavo preslaba. Sedaj pa so po 5 letnem naporu delu kemiki brazilskega državnega laboratorija našli sredstvo, kako bi se dalo iz kavinih zrn delati neko posebno olje. To novo olje bi bilo moč uporabljati bodisi za živež bodisi za industrijo. Tako vsaj ne bo več treba kave metati v morje.

Velik vihar je te dni divjal v Sredozemskem morju. Na sliki vidimo francosko torpedovko »Frondeur«, kako jo ob obali Korzike premeta tava morje.

Križanka

Vodoravno: 1. gorata hrvaška pokrajina, 5. nekdanji del Bosne, 8. italijansko morskopalnišče, 9. pristaniško mesto v vzhodni Italiji, 10. vrsta zračnega premikanja, 11. nekdanja politična osebnost v sovjetski Rusiji, 12. mesto v nekdanji Grčiji, 13. kraj pri Celovcu na Koroskem, 15. mesto v severni Italiji ob Adizi, 16. ud Narodnega gledališča v Ljubljani, 18. moška oseba iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«, 20. tuje skrajšano žensko krstno ime, 21. mesto ob Donavi v Vojvodini, 23. mikroskopično živo bitje, 24. najvišji moški glas, 25. kraj severno od Sedlarjevega ob Sotli, 26. levi pritok reke Ural, 27. majhen slon, 29. mesto ob Nišavi v Srbiji, 30. žensko krstno ime, 32. domača beseda za pendant, 34. japonska denarna enota, 35. goveja bolezen, 37. desni pritok Une na Hrvaškem, 38. grški otok v Sredozemskem morju, 39. kraj severovzhodno od Homca, 40. tuja beseda za preprosto ljudstvo, 41. domača beseda za kamin, 42. skrajšano žensko krstno ime, 43. prestolno mesto italijanskega imperija.

Navpično: 1. kraj jugovzhodno od Vipave na Primorskem, 2. gora v zahodni Mali Aziji, 3. severna slovenska pokrajina, 4. naslov Mencingerjevega utopijskega romana, 5. moška oseba iz Gregorinove pasijonske igre »V času obiskanja«, 6. nekdanje mesto v Veliki Rusiji, 7. geometrijska figura, 8. reka v Českoslovaški, 10. kraj pri Krškem ob Savi, 12. pritok reke Drine, 13. kraj jugovzhodno od Sežane na Primorskem, 14. ena od deveterih muz, 16. kraj ob Dravi na Koroskem, 17. prestolno mesto Grčije, 19. ud Narodnega gledališča v Ljubljani, 20. nekdanja turška politična osebnost, 22. sodobni bolgarski realistični in mladinski pisatelj, 23. drevesni izdelek, 24. pomanjševalno moško krstno ime, 25. promenadna ulica v Zagrebu, 27. elektrotehnični izraz, 28. kraj iz svetopisemskih zgodb, 30. Prešernova beseda za očeta očeta človeka, 31. vseučiliško mesto v Nemčiji, 33. tuja beseda za drevored, 34. otok v Malajskem arhipelu, 36. pristaniška utrdba v severni Afriki, 37. češki simbolistični lirik (od 1864 do 1928), 38. draga tekočina, 39. soustanovitelj nekdanjega Rima.

Rešitev zlogovne križanke:

Vodoravno: 1. Bonomo, 4. pisava, 7. Levi, 8. remiza, 10. jelo, 11. Rove, 13. poroka, 15. mana, 16. Lipe, 17. šala, 18. Loke, 19. Gobi, 20. peta, 22. Ziri, 23. Vače, 24. busola, 26. Cava, 28. baza, 30. Kočane, 32. Baja, 33. Peru, 34. gora, 35. peka, 36. zasova, 38. Bari, 40. Rove, 42. Sahara, 44. Vega, 45. Lima, 46. Mali, 47. Lika, 48. kalo, 49. bala, 51. Jago, 52. Kuba, 53. Sodoma, 55. raka, 57. Pija, 59. Toledo, 61. Lazi, 62. domena, 63. Bezena

Navpično: 1. bolero, 2. Novi, 3. More, 4. Piza, 5. saje, 6. Valona, 9. Miró, 12. Velike Peče, 13. Pope, 14. kaša, 15. Mala Gorica, 21. tabu, 22. žila, 23. vaba, 25. Soča, 27. vaja, 29. zapeka, 30. koruza, 31. Negova, 32. Baraba, 33. pero, 37. soha, 39. Riga, 41. Velika Baba, 42. Sama, 43. Rama, 44. Velika Gora, 50. laso, 51. Jama, 52. Kupido, 54. Dol, 56. kazina, 58. Jame, 59. tona, 60. Dobe, 61. Laze.

Ni izbire.

Kupec: »Že 20 trgovin sem oblezel danes, pa nisem našel tega, kar sem želel.«
Mešan: »Kaj ste pa iskali?«
Kupec: »Kredit.«

Horthy in plavalški prvak

Državni upravnik madžarske države Horthy je 70 let star. Njegovo ime se prav te dni ob obisku na Nemškem povsod imenuje. Zanimivo pa je, da je ta mož že od nekdanj veliki športnik. On sijajno plava, imenitno igra tenis ter je navdušen lovec. Tem svojim športom se mora zahvaliti, da je tudi pri svojih 70 letih še vedno mladostno svež in prožen. Pred 10 leti je še vsako jutro plaval po Donavi. Nekoč se je zgodilo, da je na tem svojem jutranjem plavalnem sprehodu srečal mladega 13 let starega fantiča, ki je kakor divji rezal donavske valove. Horthy je fantiča smehljaje se gledal in opazoval plavanje. Naenkrat pa je fantič zaklical: »Pridi bliže, pa bova tekmovala, kdo bolje plaval! Kdor bo prej pri tistem kolu, je dobil!« Horthy je sprejel ponudbo ter se zagnal v valove. Dasi pa je bil Horthy izvrsten plavalec, se je moral na vso moč potruditi, da je fantiča posekal. Fanta pa je to močno potrla, da je ves žalosten zaklical: »Nikdar ne bom zmagal! Nikdar ne bom dobil prilike, da bi se mogel pred Horthyjem postaviti s plavanjem!«

Horthy pa je tolažil žalostnega fanta ter se z njim dogovoril, da bosta drugo jutro še enkrat tekmovala. Drugo jutro je zmagal fantič, ki se je na vso moč veselil svoje zmage. Ko sta se izkocabala iz vode, je na bregu stal imeniten gospod, h kateremu je etopil Horthy ter mu izročil dečka rekoč: »Tukaj je torej tisti moj častihlepn plavalec. Zavzemite se zanj ter ga učite!« Tisti neznan gospod je bil madžarski plavalni trener Halmay, ki se je pri teh besedah veselo nasmehnil ter vzel dečka s seboj.

Sele Halmay je dečku povedal, kdo se je zavzel zanj in s kom je tekmoval. Zaradi tega je bil navdušen. Ko pa je minilo nekaj let, je nekdanji deček iz Horthyjevih rok sprejel zmagovalčev darilo, ko je postal medtem madžarski plavalni prvak ter pozneje tudi olimpijski zmagovalček. To je namreč zgodba slovečega madžarskega plavalca, ki se piše Ferenc Csik.

Dolarski milijonarji v Ameriki so se zopet začeli množiti, dasi jih še davno ni toliko, kolikor jih je bilo pred krizo leta 1929. Ameriško finančno ministrstvo je izdalo poročilo za zadnje davčno leto 1936/37 ter povedalo, da je tega leta bilo v Ameriki 61 dolarskih milijonarjev, medtem ko jih je v davčnem letu 1935/36 bilo samo 41. Toda vse to skupaj je še malo v primeri z davčnim letom 1929, ko je bilo v Ameriki 513 ljudi, ki so imeli najmanj en milijon dolarjev letnega dohodka. Pomisliti je namreč treba, da v Ameriki ne štejejo za milijonarja takega, ki ima milijon premoženja, marveč takega, ki ima iz svojega premoženja en milijon dolarjev letnega dohodka. To pa niso mačkine solze

